

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง “การเสริมสร้างพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาลโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์ที่มีผลต่อการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาล รพ.สมเด็จพะปิ่นเกล้า เพื่อศึกษาพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาล รพ.สมเด็จพะปิ่นเกล้า เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อแนวทางการเสริมสร้างพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาล รพ.สมเด็จพะปิ่นเกล้า ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยแบบเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วยการศึกษาจากเอกสาร และการศึกษาภาคสนาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรพยาบาลสังกัดโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า ประชากรในการศึกษามีจำนวน 954 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 281 คน เพื่อป้องกันการสูญหายส่งแบบสอบถามจำนวน 310 คน เก็บข้อมูลได้จริง 298 คน คิดเป็นร้อยละ 96.12 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามการเสริมสร้างพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาลโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSS) โดยวิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-35 ปี มีจำนวนมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นพยาบาลวิชาชีพ ชั้นยศ นาวาตรี – นาวาเอก มากที่สุด ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มากที่สุด ประสบการณ์การทำงานของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงระหว่าง 6-10 ปี หน่วยงานที่ปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างเป็นกองการพยาบาลมากที่สุด

2. ปัจจัยด้านสถานการณ์ที่ส่งผลการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาลโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า

ปัจจัยด้านสถานการณ์พบกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้นโยบายของโรงพยาบาลเกี่ยวกับการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านมีนโยบายให้เจ้าหน้าที่ทุกคนติดป้ายชื่อสกุล ตำแหน่ง ในขณะที่ปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านมีนโยบายให้ผู้ป่วยทราบชื่อ สกุล ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการโดยการจัดทำบอร์ดติดรูปถ่าย ชื่อ สกุล ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ให้ผู้ป่วยและญาติเห็นชัดเจน และด้านการติดคำประกาศสิทธิผู้ป่วย 10 ประการ ให้ผู้ป่วยและญาติเห็นชัดเจน และยกเว้นด้านการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในข้อปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิผู้ป่วยมีการรับรู้ต่ำที่สุด

การสนับสนุนจากผู้บริหารเกี่ยวกับการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านผู้บริหารหรือหัวหน้าพยาบาล เป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติด้านพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารหรือหัวหน้าพยาบาล ให้ความช่วยเหลือ และช่วยแก้ปัญหา เมื่อมีปัญหาด้านการละเมิดสิทธิผู้ป่วยเกิดขึ้น และด้านผู้บริหารหรือหัวหน้าพยาบาล กำหนดนโยบายให้มีการให้ความรู้เรื่องการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วย และจริยธรรมวิชาชีพแก่เจ้าหน้าที่ทางการพยาบาลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้นโยบายของโรงพยาบาล และการสนับสนุนจากผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก และโดยรวมปัจจัยด้านสถานการณ์ที่ส่งผลต่อการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาลอยู่ในระดับมาก

3. พฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาลโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า

กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีพฤติกรรมด้านการบอกการใช้สิทธิแทนผู้ป่วยที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี หรือผู้บกพร่องทางกายสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การบริการด้านสุขภาพขั้นพื้นฐาน การบอกชื่อ สกุล และประเภทผู้ประกอบวิชาชีพที่ให้บริการ และด้านการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยต่ำที่สุด

พฤติกรรมการบริการด้านสุขภาพขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างให้การพยาบาลผู้ป่วยตามมาตรฐานวิชาชีพการพยาบาลสูงสุด รองลงมาได้แก่ การให้การพยาบาลผู้ป่วยตามความรุนแรง

ของโรคและลำดับการมาใช้บริการ และการแจ้งสิทธิอันพึงมีพึงได้ของผู้ป่วยให้ผู้ป่วยทราบทุกครั้งที่มาใช้บริการที่โรงพยาบาล พฤติกรรมการบริการด้านสุขภาพโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างให้การพยาบาลผู้ป่วย โดยไม่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การให้ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติกิจทางศาสนาหรือพิธีกรรมที่ไม่รบกวนผู้อื่น และการให้ความสำคัญและให้การพยาบาลผู้ป่วยที่เป็นทหาร ก่อนผู้ป่วยที่เป็นพลเรือนทุกครั้งที่มาใช้บริการ พฤติกรรมด้านการให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจยินยอมรักษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างบอกให้ผู้ป่วยทราบทั้งผลดีและผลเสียเมื่อจะต้องให้การรักษายาบาลที่มีความเสี่ยงอันตรายสูงสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การบอกให้ผู้ป่วยทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเจ็บป่วย การรักษายาบาลและภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น และการให้ผู้ป่วยซักถามปัญหาหรืออาการป่วย

พฤติกรรมการให้การช่วยเหลือทันทีเมื่ออยู่ในภาวะที่เสี่ยงอันตรายต่อชีวิต กลุ่มตัวอย่างให้การพยาบาลผู้ป่วยทุกคนอย่างรีบด่วนเมื่อมีภาวะฉุกเฉินต่อชีวิตสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ และการให้ผู้ป่วยหรือญาติเซ็นยินยอมก่อนทุกครั้งก่อนให้การพยาบาล พฤติกรรมด้านการบอกชื่อ สกุล และประเภทผู้ประกอบวิชาชีพที่ให้บริการ กลุ่มตัวอย่างแต่งรูปแบบพยาบาลตามระเบียบพร้อมติดป้ายชื่อ สกุล และตำแหน่งตลอดเวลาที่ให้การพยาบาลสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การให้ข้อมูลด้วยความสุภาพเมื่อผู้ป่วยสอบถาม ชื่อ สกุล ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการรักษา และการแจ้งชื่อ สกุล เมื่อผู้ป่วยหรือญาติ พฤติกรรมด้านการบอกสิทธิที่จะขอเปลี่ยนผู้ให้บริการหรือสถานบริการ กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลหรือชี้แจงเหตุผลแก่ผู้ป่วย ก่อนส่งตัวผู้ป่วยไปที่โรงพยาบาลอื่นตามแผนการรักษาของแพทย์สูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การให้โอกาสผู้ป่วยได้ตัดสินใจเลือกผู้ให้บริการด้วยตนเอง โดยไม่บังคับ และการแจ้งให้ผู้ป่วยและญาติทราบว่าไม่สามารถกลับมารับการรักษาที่โรงพยาบาลนี้ได้อีก เมื่อผู้ป่วยปฏิเสธไม่ยินยอมรับการรักษา

พฤติกรรมการปกปิด ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วย กลุ่มตัวอย่างมีการเก็บรายงานผู้ป่วยเป็นสัดส่วนไม่ให้ผู้ที่ไม่ใช่ทีมสุขภาพได้เห็นข้อมูลทางสุขภาพของผู้ป่วยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การนำข้อมูลส่วนตัวที่น่าสนใจของผู้ป่วย เล่าให้ผู้ร่วมงานฟัง และการซักถามประวัติและให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยในสถานที่เป็นส่วนตัว พฤติกรรมด้านการบอกข้อมูลเพื่อตัดสินใจเข้าร่วมการทดลอง กลุ่มตัวอย่างให้โอกาสผู้ป่วยและญาติในการตัดสินใจที่จะเข้าร่วมการทดลองหรือการวิจัยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การอธิบายให้ผู้ป่วยและญาติทราบก่อนทุกครั้งที่ทำทดลองหรือทำการวิจัยโดยไม่บังคับ และการชี้แจงและให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยทราบอย่างครบถ้วนในการเป็นผู้ถูกทดลองในการทำวิจัย พฤติกรรมด้านการให้ผู้ป่วยได้รับทราบข้อมูลตามเวชระเบียนของตน กลุ่มตัวอย่างให้คำอธิบายขั้นตอนการขอประวัติการรักษาด้วยท่าทีที่สุภาพ เมื่อผู้ป่วยต้องการ

ข้อมูลประวัติการรักษาของตนสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ การขอดูใบยินยอมที่ลงนามโดยผู้ป่วย ทุกครั้ง เมื่อมีญาติมาขอประวัติการรักษา และการอนุญาตให้ผู้ป่วยดูบันทึกการตรวจรักษาของผู้ป่วยเองในเวชระเบียน

พฤติกรรมด้านการบอกการใช้สิทธิ แทนผู้ป่วยที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี หรือผู้บกพร่องทางกาย และทางจิต กลุ่มตัวอย่างตรวจสอบการลงนามอนุญาตในใบยินยอมการทำผ่าตัด, การทำหัตถการต่างๆ ทุกครั้งก่อนให้มีการดำเนินการรักษามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ การให้บิดา มารดา หรือผู้แทนโดยชอบธรรมเซ็นยินยอมหรือไม่ยินยอมรักษาแทนผู้ป่วยเด็กอายุไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์หรือแทนผู้บกพร่องทางกายและจิตซึ่งไม่สามารถใช้สิทธิด้วยตนเอง และการให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยเด็กตามแผนการรักษาของแพทย์ถึงแม้เด็กจะไม่ยินยอม เพราะบิดา มารดา หรือผู้มีอำนาจอันชอบธรรมเซ็นอนุญาต

4. ความคิดเห็นต่อแนวทางการเสริมสร้างการพฤติกรรมพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาลโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อแนวทางการเสริมสร้างพฤติกรรมพิทักษ์ประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาล โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้าในภาพรวม ในระดับมาก การช่วยเหลือ สนับสนุนและการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการให้ข้อมูล ด้านการปกป้อง ดูแล และด้านการเป็นตัวแทนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ด้านการให้ข้อมูล กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าบุคลากรพยาบาลควรแจ้งให้ผู้ป่วยหรือผู้มาใช้ บริการ ทราบเกี่ยวกับสิทธิอันพึงมีพึงได้ ซึ่งได้แก่ ต้นสังกัด (ตสภ.) บัตรทอง ประกันสังคม (ปภส.) และบุคลากรพยาบาลควรติดป้ายชื่อ ตำแหน่ง ให้เห็นชัดเจนปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในสัดส่วนที่เท่ากัน รองลงมา ได้แก่ บุคลากรพยาบาลควรแนะนำสถานที่การปฏิบัติตัว ขั้นตอนการรักษาแก่ผู้ป่วยหรือผู้มาใช้บริการทราบทุกครั้งที่มาใช้บริการ และเมื่อผู้ป่วยหรือผู้ใช้บริการ ไม่พอใจพฤติกรรมขณะให้บริการของเพื่อนร่วมงานและขอทราบชื่อ ท่านไม่ควรให้ข้อมูลตามที่ผู้ป่วยหรือผู้ใช้บริการร้องขอมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการช่วยเหลือและสนับสนุนการตัดสินใจ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผู้ป่วยควรได้รับการประเมินช่วยเหลือบรรเทาอาการอย่างเร่งด่วนจากบุคลากรพยาบาลในรายที่มีอาการผิดปกติ เสี่ยงอันตรายถึงชีวิตมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้ร่วมปรึกษากับญาติ เพื่อการตัดสินใจรับการรักษาที่มีความเสี่ยงหรือมีผลต่อสภาพลักษณะของผู้ป่วย และพยาบาลควรช่วย

ติดต่อประสานงานกับญาติหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายในการรักษา ในกรณีที่ผู้ป่วยร้องขอหรือต้องการมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการปกป้องดูแล กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผู้ป่วยควรได้รับการรักษาพยาบาลจาก บุคลากรพยาบาลตามมาตรฐานวิชาชีพทั้งความรู้และความสามารถมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ จัดสถานที่ให้เป็นสัดส่วนสำหรับการตรวจร่างกายผู้ป่วยหญิงหรือชายที่ต้องเปิดเผยร่างกาย และการนำข้อมูลการเจ็บป่วยหรือเวชระเบียนของผู้ป่วยมาเป็นกรณีศึกษาสำหรับนักศึกษาหรือ ทีมสุขภาพได้โดยไม่ต้องขออนุญาตผู้ป่วย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ด้านการเป็นตัวแทน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าบุคลากรพยาบาลต้องตรวจสอบการลงนาม อนุญาตในใบยินยอมการทำผ่าตัด, การทำหัตถการต่าง ๆ ทุกครั้งก่อนให้มีการดำเนินการรักษา มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะฉุกเฉินตามมาตรฐาน วิชาชีพโดยไม่คำนึงถึงผู้ป่วยจะร้องขอหรือไม่ และผู้ป่วยไม่ควรสอบถามหรือปรึกษาแพทย์คนอื่นที่ ไม่ได้ดูแลรักษาตนเพราะจะทำให้เกิดความสับสนของข้อมูลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

5. ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วย ของบุคลากรพยาบาลโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า

5.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิ ประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาลโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า

ในภาพรวมบุคลากรพยาบาลเพศหญิงมีพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ ผู้ป่วยสูงกว่าบุคลากรพยาบาลเพศชาย ด้านที่มีความแตกต่างกันโดยเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย ได้แก่ ด้านการบริการด้านสุขภาพขั้นพื้นฐาน ด้านการบอกชื่อ สกุล และประเภทผู้ประกอบวิชาชีพ ที่ให้การบริการ ด้านการบอกข้อมูลเพื่อตัดสินใจเข้าร่วมการทดลอง และด้านการบอกการใช้สิทธิ แทนผู้ป่วยที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี หรือผู้บกพร่องทางกาย และทางจิต

5.2 ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ ประสบการณ์การทำงาน กับพฤติกรรมการ พินักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วย

ในภาพรวม อายุ และประสบการณ์ทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยด้านการให้ความช่วยเหลือทันทีเมื่ออยู่ในภาวะที่เสี่ยงอันตรายต่อ ชีวิต และด้านการให้ผู้ป่วยได้รับทราบข้อมูลตามเวชระเบียนของตนทางบอกในระดับต่ำ

ประสบการณ์ทำงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยด้านการบอกชื่อ สกุล และประเภทผู้ประกอบวิชาชีพที่ให้บริการ และด้านการบอกการใช้สิทธิ แทนผู้ป่วยที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี หรือผู้บกพร่องทางกาย และทางจิตทางบกในระดัต่ำ

5.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษา กับพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วย

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.4 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชั้นยศกับพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วย

กลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นยศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.5 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างหน่วยงานที่ปฏิบัติงานกับพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วย

กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองการพยาบาล มีพฤติกรรมสูงกว่าสังกัดแผนกอื่น ๆ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการบริการด้านสุขภาพโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ ด้านการบอกชื่อ สกุล และประเภทผู้ประกอบวิชาชีพที่ให้บริการ ด้านการบอกข้อมูลเพื่อตัดสินใจเข้าร่วมการทดลอง และด้านการบอกการใช้สิทธิแทนผู้ป่วยที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี หรือผู้บกพร่องทางกาย และทางจิต

ด้านการบริการด้านสุขภาพโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างสังกัดกองการพยาบาล และสังกัดกองศัลยกรรมมีพฤติกรรมสูงกว่าสังกัดแผนกอื่น ๆ ด้านการบอกชื่อ สกุล และประเภทผู้ประกอบวิชาชีพที่ให้บริการ กลุ่มตัวอย่างสังกัดกองการพยาบาล มีพฤติกรรมสูงกว่าสังกัดกองอายุรกรรม และสังกัดแผนกอื่น ๆ ด้านการบอกข้อมูลเพื่อตัดสินใจเข้าร่วมการทดลอง กลุ่มตัวอย่างสังกัดกองกุมารเวชกรรมมีพฤติกรรมสูงกว่าสังกัดกองอายุรกรรม และสังกัดแผนกอื่น ๆ และด้านการบอกการใช้สิทธิ แทนผู้ป่วยที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี หรือผู้บกพร่องทางกาย และทางจิต กลุ่มตัวอย่างสังกัดกองการพยาบาล มีพฤติกรรมสูงกว่าสังกัดแผนกอื่น ๆ

6. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานการณ์กับพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาลโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า

ปัจจัยด้านสถานการณ์ซึ่งประกอบด้วยการรับรู้นโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาลโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้าในทิศทางบวก ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้นโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารสูงจะมีพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์สูง

ทุกด้านมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 องค์ประกอบด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร เกือบทุกด้านมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการให้ความช่วยเหลือทันทีเมื่ออยู่ในภาวะที่เสี่ยงอันตรายต่อชีวิตที่ไม่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วย

ข้อเสนอแนะ

1. ระดับนโยบาย

1.1 เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การรับรู้นโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาลโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้าจึงควรมีกระบวนการในการเสริมสร้างการรับรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ อาทิ การประชุมชี้แจงจากหัวหน้าหอผู้ป่วย การติดป้ายประกาศสิทธิผู้ป่วยไว้ในบริเวณที่บุคลากรปฏิบัติงาน

1.2 ผู้บริหารควรมีการสนับสนุนพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยกับบุคลากรพยาบาลโดยการจัดอบรม ฟื้นฟู ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยให้กับบุคลากรพยาบาลได้รับรู้ เข้าใจ ตระหนักและเห็นความสำคัญเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับบุคลากรพยาบาลชายและที่เข้ารับการบรรจุใหม่ ควรจัดให้มีการปฐมนิเทศในเรื่องดังกล่าว

1.3 ผู้บริหารควรมีการสนับสนุนพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยกับบุคลากรพยาบาลในเรื่องของการติดตามและประเมินผล นิเทศการปฏิบัติเพื่อพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยอย่างสม่ำเสมอ

2. ระดับปฏิบัติ

2.1 บุคลากรพยาบาลควรมีพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยที่คำนึงถึงสิทธิผู้ป่วยให้มากยิ่งขึ้น ให้อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 บุคลากรพยาบาลควรมีความตระหนักต่อการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ของผู้ป่วยในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะในด้านการปกป้องความลับของผู้ป่วย ซึ่งบุคลากรพยาบาลควรได้รับการส่งเสริมพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยให้มีการรับรู้เกี่ยวกับสิทธิผู้ป่วยในเรื่องการปกป้องความลับของผู้ป่วย ที่ได้รับการรับรองจากกฎหมาย

2.2 บุคลากรพยาบาลชายและหน่วยงานที่สังกัดแผนกอื่น ๆ ได้แก่ ห้องตรวจโรค ผู้ป่วยนอกควรมีความตระหนักต่อการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ของผู้ป่วยในทุก ๆ ด้านให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะต่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ประชากรในการศึกษา ได้แก่ บุคลากรพยาบาลโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า ซึ่งทำให้การสรุปอ้างอิงได้เฉพาะโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป จึงควรมีการกำหนดประชากรในการศึกษาให้กว้างขวางขึ้น เป็นระดับสังกัด จังหวัด ภูมิภาค หรือระดับประเทศ

2. ระเบียบวิธีวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ซึ่งทำให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยและตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วย ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป จึงควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความเป็นเหตุเป็นผล โดยศึกษาปัจจัยที่ใช้พยากรณ์พฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วย หรือการทดลองโดยใช้โปรแกรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วยของบุคลากรพยาบาลที่ยังมีพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ค่อนข้างต่ำ หรือทำการศึกษาเชิงลึกซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการเสริมสร้างพฤติกรรมการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ผู้ป่วย ในแต่ละสถานการณ์เพื่อความเข้าใจและหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงได้เหมาะสมกับสถานการณ์